

Sygn. akt II Cz 1428/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2013 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy M. S. – Zarządu Dróg i (...) Miejskiego w S.

przeciwko B. D.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 26 lipca 2013 r., sygn. akt III C 403/13

postanawia

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 1428/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie odmówił pozwanej B. D. zwolnienia od opłaty od apelacji.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż w dniu 21 czerwca 2013 r. pozwana wniosła apelację od wydanego w niniejszej sprawie wyroku, połączoną z wnioskiem o zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji. W uzasadnieniu wniosku pozwana wskazała, iż nie pracuje, utrzymuje się pomagając ludziom starszym, schorowanym w ich codziennych czynnościach, a także, że jest rozwiedziona. Z przedłożonego przez pozwaną oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że pozwana prowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe, posiada mieszkanie wspólne z byłym mężem, jej dochód z prac dorywczych wynosi 500 zł. W uzupełnieniu tego oświadczenia pozwana w piśmie z dnia 22 lipca 2013 r. podała, że ponosi wydatki z tytułu opłaty za mieszkanie w kwocie 250 zł miesięcznie, a także za energię elektryczną - 40 zł co drugi miesiąc, gaz - 20 zł co drugi miesiąc i lekarstwa - 20 zł miesięcznie.

Sąd odwołał się do treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i uznał, że z treści oświadczenia złożonego przez pozwaną nie wynika, iż nie jest ona w stanie, osiągając dochody w kwocie 500 zł i ponosząc wydatki w wysokości 300 zł miesięcznie, uiścić kwoty 30 zł opłaty od apelacji. Sąd zważył jeszcze, iż pozwana o wytoczeniu przeciwko niej powództwa dowiedziała się w dniu 6 listopada 2012 r., zaś apelację od wyroku wniosła w dniu 21 czerwca 2013 r. W ocenie Sądu pozwana, która winna liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów sądowych np. od środków zaskarżenia w przypadku niekorzystnego dla niej orzeczenia, mogła poczynić oszczędności z dochodów uzyskiwanych w tym okresie, które pozwoliłyby na pokrycie kosztów sądowych, które zamykają się w kwocie 30 zł.

W zażaleniu wywiedzionym na powyższe postanowienie pozwana podniosła, iż znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i koszty jej utrzymania spowodowały, że nie mogła poczynić oszczędności z uzyskiwanych dochodów. Skarżąca żyje „z dnia na dzień” i często musi pożyczać, żeby przetrwać. Skarżąca ponowiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej okazało się niezasadne.

W myśl art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.), zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd rozpoznający wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, dokonuje oceny, czy uzyskiwane przez stronę dochody, przy uwzględnieniu ponoszonych przez nią wydatków, wystarczają na pokrycie kosztów sądowych, a jednocześnie, czy poniesienie tych kosztów nie odbyłoby się kosztem niezbędnego utrzymania strony składającej taki wniosek i jej rodziny. To na stronie, która decyduje się na zgłoszenie wniosku o zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, spoczywa obowiązek wykazania, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny.

Rozstrzygając wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, sąd może zdecydować o całkowitym lub częściowym zwolnieniu albo o oddaleniu wniosku, a przesłanką tej decyzji jest udokumentowany stopień ubóstwa strony. Nadto ustalając warunki finansowe strony należy mieć na względzie także wysokość należnej opłaty i zważyć, czy w okolicznościach konkretnej sprawy nie będzie ona stanowiła faktycznej bariery w uzyskaniu przez stronę ochrony jej praw.

Szczegółowa analiza oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania pozwanej prowadzi Sąd Odwoławczy do wniosku, iż pozwana nie spełniła warunków uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych.

Analiza oświadczenia o stanie majątkowym żalącej i jej pisma z dnia 22 lipca 2013 r. wskazuje, iż miesięcznie pozostaje jej kwota 300 zł, z której – jak słusznie stwierdził Sąd I instancji – pozwana w toku całego postępowania mogła zaoszczędzić w sumie kwotę 30 zł, należną od apelacji w niniejszej sprawie. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż opłata od apelacji jest najniższą możliwą opłatą w postępowaniu cywilnym, jaką przewiduje wskazana na wstępie ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. i zdaniem Sądu Okręgowego, nawet przy trudnej sytuacji materialnej, w jakiej znajduje się pozwana, jej uiszczenie nie spowoduje uszczerbku w utrzymaniu pozwanej. Jednocześnie wysokość należnej opłaty nie może być traktowana jako bariera w dostępie do Sądu, albowiem – co już Sąd Okręgowy zauważył – skarżąca obiektywnie miała możliwość w ciągu 7 miesięcy (od dowiedzenia się wytoczeniu przeciwko niej powództwa do uzyskania niekorzystnego wyroku) zaoszczędzić kwotę 30 zł.

W tym stanie rzeczy zażalenie pozwanej jako bezzasadne podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)